

3 Výchova a vzdelávanie v materskej škole

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emočionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Materská škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí prostredníctvom školského vzdelávacieho programu, ktorý poskytuje predprimárne vzdelanie. Dieťa získa predprimárne vzdelanie absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole a dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

* * *

Otázka č. 9:

Podľa akej právnej úpravy materská škola vydáva doklad o absolvovaní materskej školy a kto ho vydáva?

Odpoveď:

Doklad o absolvovaní predprimárneho vzdelania v materskej škole sa vydáva podľa príslušných ustanovení školského zákona a vydáva ho riaditeľ materskej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania. Musí byť vydané na predpísanom tlačive schválenom ministerstvom školstva a v štátnom jazyku. V materských školách, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a v školách, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v dvoch vyučovacích jazykoch, a to v štátnom jazyku a v cudzom jazyku, sa osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania vydáva v štátnom jazyku a v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a v cudzom jazyku.

Na vydávanie osvedčenia o absolvovaní predprimárneho vzdelávania sa vzťahuje vyhláška MŠ SR č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív, vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia.

V súlade s § 4 ods. 2 cit. vyhlášky vedie materská škola evidenciu vydaných osvedčení. Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania

sa v materskej škole vydáva na konci školského roka s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roku. V prípade, ak tento dátum vyjde napr. na sobotu alebo nedeľu, vydáva sa s dátumom, ktorý pripadne na posledný pracovný deň pred týmto dátumom. Deti, ktorým bolo vydané osvedčenie, môžu navštevovať ďalej materskú školu až do konca príslušného školského roku, t. j. do 31. augusta. Vydaniu osvedčenia o absolvovaní predprimárneho vzdelávania nepredchádza žiadne hodnotenie dieťaťa. Rovnaké osvedčenie získavajú deti absolvujúce bežnú materskú školu, ako aj deti absolvujúce špeciálnu materskú školu, alebo ktoré boli vzdelávané v špeciálnej triede bežnej materskej školy. Deťom, o ktorých materská škola vie, že budú mať odložené plnenie povinnej školskej dochádzky a budú navštevovať materskú školu aj v nasledujúcom školskom roku, sa osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania nevydáva.

Údaje na doklade sa musia zhodovať s údajmi o dieťati uvedenými v príslušnej pedagogickej dokumentácii. Na osvedčení o absolvovaní predprimárneho vzdelávania nemožno robiť opravy. Za zhodu údajov a správnosť vyplnenia tlačiva zodpovedá riaditeľ materskej školy a jeho podpis na tomto doklade musí byť vlastnoručný.

* * *

► Základná škola s materskou školou

Ak je materská škola súčasťou základnej školy s materskou školou, podpisuje osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania riaditeľ základnej školy s materskou školou. Na osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania, ktoré je vydané materskou školou, sa uvádza názov materskej školy a umiestňuje sa na ňom odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom vyhotovený v červenej farbe s názvom materskej školy.

► Špeciálna a obecná materská škola

Na osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania vydané materskou školou zriadenou obcou alebo orgánom miestnej štátnej správy sa v súlade s § 2 ods. 1 písm. k) citovanej vyhlášky umiestňuje odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom vyhotovený v červenej farbe.

► Súkromná a cirkevná materská škola

Osvedčenia o absolvovaní predprimárneho vzdelávania vydané súkromnými a cirkevnými materskými školami obsahujú štátny znak len ako podtlač. Namiesto odtlačku úradnej pečiatky so štátnym znakom používajú pečiatku školy.

► Základná škola s materskou školou

Na osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania vydané základnou školou s materskou školou sa uvádza názov školy – Základná škola s materskou školou a umiestňuje sa na ňom odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom vyhotovený v červenej farbe s názvom školy – Základná škola s materskou školou.

 Doklad o získanom predprimárnom vzdelaní v materskej škole je verejnou listinou.

3.1 Organizácia výchovy a vzdelávania v materskej škole

Zriaďovateľ zriaďuje materskú školu podľa potrieb a záujmov detí, ich zákonných zástupcov, a to spravidla pri počte desať detí. Pri rozhodovaní zriaďovateľa o zriadení a zrušení materskej školy musí byť zohľadnená potreba zákonných zástupcov umiestniť dieťa do materskej školy, počet nevybavených žiadostí o umiestnenie detí do materskej školy a perspektívna potreba z hľadiska vývoja detskej populácie. V miestach, kde je jediná materská škola, zriaďovateľ zohľadňuje aj nízky počet detí.

Pozn.: Zákonným zástupcom dieťaťa je rodič alebo iná fyzická osoba než rodič, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.

Materská škola je zariadenie pre deti, ktoré má oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie detí spravidla od troch do šesť rokov veku. Môže byť zriadená ako materská škola:

- a) **s poldennou výchovou a vzdelávaním** – poskytuje predprimárne vzdelávanie spravidla päť hodín denne v dopoludňajšom alebo popoludňajšom čase,
- b) **s celodennou výchovou a vzdelávaním** – poskytuje predprimárne vzdelávanie spravidla od 6.00 hod. do 18.00 hod. podľa miestnych podmienok a potrieb zákonných zástupcov, a to dopoludnia alebo popoludní, po dohode so zákonným zástupcom môže poskytovať predprimárne vzdelávanie len v určených dňoch v týždni,
- c) **s týždennou výchovou a vzdelávaním** – poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom, o ktoré sa zákonní zástupcovia nemôžu starať počas pracovných dní v týždni, môže poskytovať deťom aj poldenné alebo celodenné predprimárne vzdelávanie,
- d) **s nepretržitou výchovou a vzdelávaním** – poskytuje predprimárne vzde-

lávania deťom, o ktoré sa zákonní zástupcovia nemôžu starať, a to nielen počas pracovných dní v týždni, ale aj počas dní pracovného pokoja, t. j. nepretržite, bez prerušenia.

Materská škola sa člení na **triedy**. Do triedy sa spravidla zaraďujú deti rovnakého veku, ale môžu sa do nich zaradiť aj deti rozdielneho veku.

* * *

Otázka č. 10:

Môžu sa v materskej škole zriaďovať aj samostatné triedy?

Odpoveď:

Platná legislatíva umožňuje za istých podmienok vytvárať v materskej škole aj samostatné triedy, a to najmä:

- *pre deti, ktoré majú v nasledujúcom roku plniť povinnú školskú dochádzku;*
- *pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – tu je dôležité upozorniť, že do samostatných tried pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nie je možné zaradiť deti výlučne z dôvodu, že pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia;*
- *pre deti mladšie ako tri roky – do tejto triedy sa zaraďuje najmenej päť detí a najviac desať detí, ak je v triede s deťmi mladšími ako tri roky viac ako desať detí, ich výchovu a vzdelávanie zabezpečujú striedavo traja učitelia;*
- *pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia – v tejto triede môže byť potom najviac šesťnásť detí, avšak je dôležité pripomenúť, že deti zo sociálne znevýhodneného prostredia sa obvykle zaraďujú do triedy spolu s ostatnými deťmi,*
- *pre deti, ktoré sa učia cudzí jazyk – počet v takejto triede je dvanásť detí (v tejto triede musia pracovať učitelia, ktorí spĺňajú podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických zamestnancov).*
- *na rozvíjanie nadania detí v oblasti estetickej, intelektuálnej alebo športovej – so súhlasom zriaďovateľa; trieda s nadanými deťmi sa môže vytvoriť najviac s 12 deťmi; na prijatie dieťaťa do tejto triedy je potrebný informovaný súhlas zákonného zástupcu dieťaťa a vyjadrenie zariadenia výchovného poradenstva a prevencie; v triede s deťmi nadanými v športe s celodennou výchovou a vzdelávaním pracujú striedavo dvaja učitelia a jeden tréner.*

* * *

Triedny učiteľ

Riaditeľ materskej školy má povinnosť určiť pre každú triedu v materskej škole **triedneho učiteľa**, ktorý:

- zodpovedá za úplnosť a správnosť pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie týkajúcej sa detí alebo triedy,
- spolupracuje so zákonným zástupcom, ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami materskej školy,
- poskytuje pedagogické poradenstvo zákonným zástupcom detí,
- utvára podmienky pre dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v spolupráci so zákonným zástupcom dieťaťa, ostatnými zamestnancami materskej školy, všeobecným lekárom pre deti a dorast a s príslušným školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

 Ak je triedny učiteľ neprítomný dlhšie ako 30 dní, riaditeľ musí ustanoviť na jeho zastupovanie iného pedagogického zamestnanca.

V materskej škole:

- s poldennou výchovou a vzdelávaním zabezpečuje predprimárne vzdelávanie v triede – *jeden učiteľ*,
- s celodennou výchovou a vzdelávaním – *dvaja učitelia*,
- s týždennou a nepretržitou výchovou a vzdelávaním – *striedavo na zmeny štyria učitelia*,
- s celodennou výchovou a vzdelávaním s deťmi mladšími ako tri roky, ktorých je viac ako desať – *striedavo traja učitelia* (pri obliekaní a sebaobsluže detí pomáha aj nepedagogický zamestnanec).

Na vychádzke nemôže mať pedagogický zamestnanec viac ako 21 detí od štyroch do piatich rokov alebo 22 detí starších ako päť rokov. Pri vyššom počte detí alebo pri činnostiach, ktoré si vyžadujú zvýšený dozor, riaditeľ zabezpečí ďalšieho zamestnanca materskej školy, ktorý pod vedením učiteľa dbá na bezpečnosť detí. V materskej škole pri zdravotníckom zariadení zodpovedá za bezpečnosť detí pedagogický zamestnanec a zdravotnícky zamestnanec. S triedou s deťmi mladšími ako tri roky, s deťmi vo veku od troch do štyroch rokov a s deťmi so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje vychádzka detí vždy za prítomnosti dvoch zamestnancov.

Predprimárne vzdelávanie v materskej škole sa môže uskutočňovať aj za účasti asistenta učiteľa a ak dá riaditeľ materskej školy súhlas, tak aj s priamou účasťou rodičov a zákonných zástupcov na výchove a vzdelávaní detí.

* * *

Otázka č. 11:

Aký je najvyšší počet detí v triede materskej školy? Upravuje to školský zákon? Môže riaditeľ zvýšiť počet detí v materskej škole?

Odpoveď:

Podľa školského zákona najvyšší počet detí v triede materskej školy je:

- 20 detí v triede pre trojročné až štvorročné deti,
- 21 detí v triede pre štvorročné až päťročné deti,
- 22 detí v triede pre päťročné až šesťročné deti,
- 21 detí v triede pre trojročné až šesťročné deti.

Riaditeľ materskej školy môže zvýšiť najvyšší počet detí v triede bez rozhodovania zriaďovateľa a rady materskej školy, ak sú splnené požiadavky podľa osobitného predpisu, ktorým je napríklad zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 24 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Najvyšší počet detí v triede môže zvýšiť o tri deti z dôvodu:

- zmeny trvalého pobytu dieťaťa,
- zaradenia dieťaťa na adaptačný pobyt alebo na diagnostický pobyt v materskej škole,
- odkladu plnenia povinnej školskej dochádzky alebo dodatočného odkladu plnenia povinnej školskej dochádzky alebo,
- zvýšeného záujmu zákonných zástupcov detí o výchovu a vzdelávanie v materskej škole.

Pri určovaní najvyššieho počtu detí v triede môže riaditeľ materskej školy zohľadniť počet detí v triede mladších ako tri roky.

* * *

Otázka č. 12:

Aké sú požiadavky, ktoré musia byť splnené, aby riaditeľ mohol zvýšiť najvyšší počet detí v triede?

Odpoveď:

V školskom zákone je ustanovené, že riaditeľ materskej školy môže zvýšiť najvyšší počet detí v triede len v prípade splnenia požiadaviek podľa osobitných predpisov. Podľa § 24 ods. 3 a 6 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie materskej školy musí zodpovedať veku, zdravotnému stavu, stupňu telesného a duševného vývinu, telesným rozmerom detí a mládeže a veľkostnému typu a účelu zariadenia. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež v znení neskorších predpisov musí byť materskej škole na jedno dieťa najmenej 4 m² plochy dennej miestnosti, ktorá plní funkciu herne a spálne, a ak je spáľňa stavebne oddelená, najmenej 3 m² plochy herne. Na jedno ležadlo na spanie musí byť najmenej 1,7 m². Priestor na odkladanie ležadiel a lôžkovín musí umožňovať ich riadne prevetrávanie. Na jednu stoličku v jedálni musí byť najmenej 1,4 m² plochy jedálne.

* * *

Otázka č. 13:

Môže sa v materskej škole vykonávať krúžková činnosť a za akých podmienok sa môžu v materskej škole organizovať pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športový výcvik a ďalšie aktivity?

Odpoveď:

V materskej škole sa môže v súlade so školským vzdelávacím programom organizovať aj krúžková činnosť. Zabezpečujú ju kmeňoví učitelia, vo výučbe cudzieho jazyka a aktivít, na ktoré nemajú kmeňoví učitelia odbornú a pedagogickú spôsobilosť, činnosť zabezpečujú aj cudzí lektori. Krúžková činnosť sa organizuje v popoludňajších hodinách a len na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Za bezpečnosť detí počas krúžkovej činnosti zodpovedá učiteľ. Ak krúžkovú činnosť vykonáva so súhlasom zákonných zástupcov lektor, za bezpečnosť detí zodpovedá lektor.

Materská škola môže organizovať pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športový výcvik a ďalšie aktivity, avšak len s informovaným súhlasom rodiča alebo zákonného zástupcu dieťaťa a po dohode so zriaďovateľom.

Pri týchto činnostiach, ktoré sa vykonávajú ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti materskej školy a ktoré si vyžadujú zvýšený dozor, riaditeľ

zabezpečí počet pedagogických zamestnancov takto:

- *na plavecký výcvik je najviac osem detí na jedného pedagogického zamestnanca,*
- *na lyžiarsky výcvik je najviac desať detí na jedného pedagogického zamestnanca,*
- *pri saunovaní je najviac desať detí na jedného pedagogického zamestnanca,*
- *na výletoch a exkurziách je potrebný dozor dvoch pedagogických zamestnancov a jednej poverenej plnoletej osoby.*

Výlet alebo exkurzia sa organizuje na základe plánu práce materskej školy najviac na jeden deň s prihliadnutím na bezpečnostné, hygienické a fyziologické potreby detí a so zabezpečením teplého obeda pre deti. Pred uskutočnením výletu alebo exkurzie pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom organizačne zabezpečí prípravu a priebeh výletu alebo exkurzie vrátane poučenia zúčastnených osôb a detí o bezpečnosti a ochrane zdravia. O tom vyhotoví písomný záznam, ktorý potvrdia všetky dospelé zúčastnené osoby svojím podpisom. Na výlet a exkurziu s deťmi predškolského veku možno použiť aj verejnú dopravu.

V materskej škole možno zabezpečovať prostredníctvom logopéda aj individuálnu logopedickú činnosť (logopéd je kmeňovým zamestnancom zariadenia výchovnej prevencie a poradenstva).

* * *

3.2 Zabezpečenie prevádzky materskej školy

V materskej škole s celodennou výchovou a vzdelávaním čas prevádzky určuje riaditeľ po prerokovaní s rodičmi a so zákonnými zástupcami a po súhlase so zriaďovateľom. Prevádzku materskej školy možno aj obmedziť alebo prerušiť. Cez letné prázdniny sa prevádzka materskej školy preruší najmenej na tri týždne z dôvodov potreby dôkladného čistenia priestorov materskej školy, dezinfekcie prostredia a hračiek, ako aj čerpania dovolenky niektorých zamestnancov. Prerušenie alebo obmedzenie prevádzky materskej školy cez letné prázdniny oznámi riaditeľ materskej školy spravidla dva mesiace vopred. V miestach, kde je viac materských škôl jedného zriaďovateľa, sa počas prerušenia prevádzky materskej školy deti sústreďujú do niektorej z ostatných materských škôl. Prevádzka materských škôl môže byť dočasne prerušená aj zo závažných dôvodov, ktoré ohrozujú zdravie zverených detí, alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku.

 Pedagogický zamestnanec môže odmietnuť prevzatie dieťaťa, ak zistí, že jeho zdravotný stav nie je vhodný na prijatie do materskej školy.

Ak dieťa v materskej škole počas dňa ochorie, pedagogický zamestnanec zabezpečí jeho izoláciu od ostatných detí, dozor ním poverenou osobou z radov zamestnancov školy a informuje zákonného zástupcu dieťaťa.

3.2.1 Priestorové a funkčné vybavenie materskej školy

Na prevádzku zariadení pre deti a mládež sa kladú veľmi prísne požiadavky vymedzené predovšetkým v **zákone č. 355/2007 Z. z.** o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V § 24 citovaného predpisu je určené, že zariadenia pre deti a mládež sa zriaďujú len v zdravotne vhodnom prostredí, ktorým je prostredie chránené pred zdraviu škodlivými faktormi vonkajšieho prostredia, najmä pred hlukom a zdrojmi znečistenia ovzdušia, a prostredie chránené pred negatívnymi výchovnými vplyvmi. Priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie zariadení pre deti a mládež musí zodpovedať veku, zdravotnému stavu, stupňu telesného a duševného vývinu, telesným rozmerom detí a mládeže a veľkostnému typu a účelu zariadenia. Aj hračky, výchovné pomôcky a ďalšie predmety určené pre deti a mládež musia svojimi vlastnosťami zodpovedať požiadavkám ustanoveným osobitnými predpismi. Každé zariadenie pre deti a mládež musí mať vydaný svoj prevádzkový poriadok.

Ďalším právnym predpisom, ktorý vymedzuje podrobnejšie požiadavky na prevádzku zariadení pre deti a mládež, je **vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z.** o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na priestorové usporiadanie, funkčné členenie, vybavenie, prevádzku, režim dňa, režim stravovania a pitný režim, činnosti vedúce k výchove a vzdelávaniu a náležitosti prevádzkového poriadku v zariadeniach pre deti a mládež.

* * *

Otázka č. 14:

Aké sú požiadavky na priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie materskej školy?

Odpoveď:

Požiadavky na priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie materskej školy určuje vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa citovanej vyhlášky vonkajšie priestory materskej školy musia mať

vyčlenený nezastavaný pozemok na pobyt detí, pričom časť tohto pozemku musí tvoriť trávnatá plocha a plocha na detské ihrisko. V materskej škole musí byť na jedno dieťa predškolského veku z počtu detí, ktorý vychádza z veľkosti plôch vnútorných priestorov materskej školy najmenej 2,5 m² trávinatej plochy a najmenej 4 m² plochy detského ihriska. Ak je na nezastavanom pozemku zriadené pieskovisko, jeho plocha musí byť najmenej 0,5 m² na jedno dieťa predškolského veku. Nezastavaný pozemok musí byť oplotený.

V materskej škole priestorové usporiadanie a funkčné členenie priestorov musia umožňovať voľné hry detí, oddych, osobnú hygienu s otužovaním a telesné cvičenia. Na jedno dieťa musí byť najmenej 4 m² plochy dennej miestnosti, ktorá plní funkciu herne a spálne, a ak je spáľňa stavebne oddelená, najmenej 3 m² plochy herne. Na jedno ležadlo na spanie musí byť najmenej 1,7 m². Priestor na odkladanie ležadiel a lôžkovín musí umožňovať ich riadne prevetrávanie. Na jednu stoličku v jedálni musí byť najmenej 1,4 m² plochy jedálne.

V materskej škole, ktorú navštevuje dieťa so zdravotným postihnutím musia byť zabezpečené podmienky podľa druhu jeho zdravotného postihnutia vrátane bezbariérového prostredia.

V umyvárňach materskej školy musia byť umývadlá inštalované tak, aby ich horná hrana bola vo výške 0,5 m od podlahy, ak nie je ďalej uvedené inak. Batérie umývadiel musia byť umiestnené vo výške 0,6 m od podlahy. Spoločná miešacia batéria musí byť umiestnená mimo dosahu detí. Na stenách umývárne sú držadlá vo výške 0,7 m až 0,8 m od podlahy. Detské záchodové misy musia byť navzájom oddelené ľahkými 1,2 m vysokými a 0,6 m hlbokými priečkami bez dverí. Dispozičné riešenie umývárni a počet záchodov upravuje osobitný predpis, ktorým je Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

V materskej škole, ak je v nej umiestnené dieťa mladšie ako tri roky, jedno umývadlo musí byť najviac na 10 dojčiat a jedno umývadlo najviac na štyri batolátá. Umývadlá musia byť inštalované tak, aby ich horná hrana bola vo výške 0,4 m od podlahy. V umývárni musí byť vyčlenený priestor na nočníky najviac pre 10 detí. Podrobnosti o umiestnení zariadení na osobnú hygienu a o počte záchodov a umývadiel v zariadení pre deti a mládež ustanovuje vyššie cit. vyhláška.

V šatniach materskej školy musia byť umiestnené šatňové skrinky a lavičky. V materskej škole, ak je v nej umiestnené dieťa mladšie ako tri roky, musia byť šatne vybavené aj stolmi na prebaľovanie a umývadlom.

Materská škola musí byť:

- zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu alebo z vlastného vodného zdroja tak, aby sa zabezpečovalo na jedno dieťa najmenej 60 l vody na jeden deň,
- vykurovaná tak, aby bola zabezpečená teplota v herni a v spálni najmenej 22 °C a v umyvárni a záchode najmenej 24 °C, ak nie je možné zabezpečiť vykurovanie zákonným spôsobom, materská škola sa môže prevádzkovať, len ak teplota vzduchu v herni a spálni neklesne v troch po sebe nasledujúcich dňoch pod 18 °C, alebo ak teplota vzduchu v týchto priestoroch neklesne v jednom dni pod 16 °C,
- zabezpečená výmena vzduchu (v šatniach a iných priestoroch určených na odkladanie vrchného odevu 20 m³/hod. na jedno miesto, v umyvárňach 30 m³/hod. na jedno umývadlo, v sprchách 150 m³/hod. až 200 m³/hod. na jednu sprchu, v záchodoch 50 m³/hod. na jednu kabínu a 25 m³/hod. na jeden pisoár).

* * *

3.2.2 Povinnosti riaditeľa materskej školy pri zabezpečení prevádzky materskej školy

Riaditeľ materskej školy musí zabezpečiť:

- v rámci podávania stravy v materskej škole, aby bola strava pripravovaná zo zdravotne neškodných potravín so zodpovedajúcou energetickou a biologickou hodnotou,
- pravidelné čistenie a udržiavanie vonkajších a vnútorných priestorov materskej školy tak, aby tieto nepredstavovali riziko v dôsledku ich mikrobiálneho a iného znečistenia,
- aby sa na čistenie a údržbu zariadenia používali len prostriedky, ktoré nie sú zaradené medzi nebezpečné chemické látky a nebezpečné chemické prípravky,
- zásobovanie materskej školy tečúcou pitnou vodou a tečúcou teplou vodou,
- vypracovanie prevádzkového poriadku a jeho predloženie na schválenie regionálnemu úradu verejného zdravotníctva (vrátane vypracovania a následne schválenia jeho zmien),
- aby v materskej škole bolo umiestnené len dieťa, ktoré je zdravotne spôsobilé na pobyt v kolektíve, neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie; potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa na pobyt v materskej škole predkladá zákonný zástupca dieťaťa pred prvým vstupom dieťaťa do materskej školy a súčasne predkladá aj písomné vyhlásenie, že dieťa

neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie.

- aby zodpovedná osoba pred prijatím dieťaťa do zariadenia zistovala každý deň, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do zariadenia,
- aby osoba zodpovedná za každodenné prijímanie detí do zariadenia prijala dieťa podozrivé z ochorenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrojúcim lekárom,
- izoláciu dieťaťa od ostatných detí, dočasný dohľad nad ním a informovanie zástupcu dieťaťa, ak dieťa počas dňa prejavilo príznaky akútneho prenosného ochorenia.

3.2.3 Prevádzkový poriadok materskej školy

Prevádzkový poriadok materskej školy je základným dokumentom, ktorý upravuje:

- denný režim v materskej škole,
- činnosti, ktoré sa v materskej škole uskutočňujú v rámci výchovy a predprimárneho vzdelávania,
- prevádzku pieskovísk, ak sú v materskej škole zriadené,
- stravovanie a pitný režim, ktoré musia zohľadňovať vekové, fyzické a psychické osobitosti detí.

 Povinnosť vydať prevádzkový poriadok ukladá riaditeľom materských škôl ustanovenie § 24 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Režim dňa detí v materskej škole musí riaditeľ materskej školy organizovať tak, aby zabezpečil:

- individuálny čas a dĺžku spánku dieťaťa vrátane možnosti ranného do-spávania,
- pobyt detí vonku najmenej dve hodiny dopoludnia a dve hodiny odpo-ludnia v závislosti od dĺžky pobytu detí v materskej škole, a to v kaž-dom ročnom období; pobyt vonku môže byť skrátený alebo vynechaný pri mimoriadne nepriaznivých meteorologických podmienkach, ktorými sú víchrica, prudký dážď, nízke teploty, nadmerné znečistenie ovzdušia,
- telesné cvičenie detí najmenej dvakrát denne,
- systematické otužovanie detí na zvyšovanie odolnosti ich organizmu.

Režim stravovania a pitný režim v materskej škole musí riaditeľ materskej školy organizovať tak aby:

- zodpovedal veku, zdravotnému stavu a fyzickej záťaži detí predškolského veku,
- podávaná strava bola zdravotne neškodná a výživovo hodnotná,
- pre deti v materskej škole bolo zabezpečené podávanie desiatej, obeda a olovrantu,
- pre deti dochádzajúce do materskej školy len na dopoludňajšie hodiny bolo zabezpečené podávanie desiaty, a ak sú prítomné aj v čase obeda, tak aj podávanie obeda,
- bol časový odstup medzi jednotlivými jedlami najviac tri hodiny,
- pitný režim detí počas celého pobytu bol zabezpečený podávaním pitnej vody alebo výživovo hodnotných nápojov,
- bolo pitie zabezpečené hygienicky vyhovujúcim spôsobom.

Činnosti vedúce k výchove a vzdelávaniu:

- musia byť organizované tak, aby utvárali podmienky na zdravý rast a vývin detí s prihliadnutím na ich vek, zdravotný stav, stupeň psychosomatického vývinu a na predchádzanie poškodeniam zdravia, najmä nadmernej psychickej a statickej záťaži a vzniku a šíreniu prenosných ochorení,
- musia zohľadňovať fyziologické osobitosti jednotlivých vekových skupín detí,
- musia byť organizované tak, aby predchádzali zdravotným rizikám, a to najmä primeranosťou záťaže so zreteľom na vekové a individuálne vývinové osobitosti jednotlivých vekových skupín detí.

* * *

Otázka č. 15:

Čo musí obsahovať prevádzkový poriadok materskej školy?

Odpoveď:

Podľa platnej legislatívy prevádzkový poriadok materskej školy musí obsahovať:

- a) identifikačné údaje, najvyšší počet detí zodpovedajúci veľkosti vnútorných priestorov materskej školy,*
- b) organizáciu prevádzky materskej školy, a to konkrétne:*
 - *organizáciu denného režimu, činností vedúcich k výchove a vzdelávaniu vrátane postupu, ak sa u dieťaťa počas pobytu v materskej škole prejavia*

- príznaky akútneho ochorenia alebo prenosného ochorenia,*
- *podmienky pohybovej aktivity a režimu stravovania,*
- *podmienky zabezpečenia dostatočného množstva pitnej vody,*
- *podmienky zabezpečenia čistoty a údržby jednotlivých priestorov, frekvencie bežného a celkového upratovania, spôsobu a frekvencie dezinfekcie záchodov, sprích, umyvární a šatní,*
- *podmienky starostlivosti o vonkajšie priestory, najmä o kvalitu piesku a udržiavanie piesku, opatrenia zabráňujúce znečisťovaniu pieskoviska,*
- *zabezpečenie starostlivosti o stav preliezačiek, hojdačiek a ďalších zariadení detských ihrísk z hľadiska bezpečnosti detí,*
- *podmienky skladovania posteľnej bielizne a manipulácie s ňou, vrátane frekvencie jej výmeny, skladovania detských plienok a manipulácie s nimi, ak ide o materskú školu, v ktorej je umiestnené dieťa do troch rokov veku,*
- *podmienky zneškodňovania tuhého odpadu, frekvencie vyprázdňovania odpadových nádob, ich čistenia a dezinfekcie,*
- *pokyny pre zamestnancov, vrátane povinnosti zabezpečenia trvalého dozoru nad deťmi,*
- *pokyny pre návštevníkov,*
- *plán opatrení pre prípad mimoriadnych udalostí a havárií,*
- *telefónne čísla tiesňových volaní, ak ide o mimoriadnu situáciu.*

* * *

 Prevádzkový poriadok materskej školy musí byť prístupný na vhodnom a viditeľnom mieste.

§ Odkazy na právne predpisy:

- § 28 ods. 1 a 2 **zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)**a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – vzdelávanie v materskej škole,
- § 28 ods. 8 až 13 **zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)**a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – vytváranie samostatných tried v materskej škole,
- § 28 ods. 14 **zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)**a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – asistent učiteľa v materskej škole,

- § 28 ods.16 **zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športový výcvik a ďalšie aktivity v materskej škole,
- § 2 **vyhlášky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení neskorších predpisov** – spôsob organizácie výchovy a vzdelávania v materskej škole,
- § 4 **vyhlášky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení neskorších predpisov** – organizácia materskej školy,
- § 7 **vyhlášky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení neskorších predpisov** – bezpečnosť a ochrana zdravia v materskej škole,
- § 8 **vyhlášky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení neskorších predpisov** – povinnosti triedneho učiteľa v materskej škole,
- **zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**,
- § 24 **zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov**,
- **vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.**